

Les llambordes en memòria dels deportats als camps nazis s'estenen pel Vallès

Navàs va ser el primer municipi a instal·lar-ne i ara s'escampen a Girona, Sabadell, Granollers, els Guiamets, Sabadell, Manresa i Cervera

Gunter Demnig, que les va crear, col·loca personalment les plaques Stolpersteine. Foto: ACN

Navàs, al Bages, va ser el primer municipi a instal·lar (<https://www.naciodigital.cat/noticia/85436/navas/primer/municipi/reconeix/deportats/camps/externi/nazis>) el mes d'abril de 2015 a la plaça de l'Ajuntament les plaques *stolpersteine* (<http://www.stolpersteine.eu/en/>) ("pedra de topada") que fan un reconeixement públic als catalans deportats als camps d'extermini nazis, amb la col·locació de quatre llambordes commemoratives a la plaça de l'Ajuntament.

Les *stolpersteine* -ideades i fetes per l'escultor alemany Gunter Demnig- són llambordes quadrades de 10cm x 10cm fetes de formigó i cobertes d'una fulla de llautó on es graven les dades de persones empresonades i deportades. Es col·loquen al paviment de davant dels edificis o llocs on les víctimes van viure o treballar en llibertat abans de l'empresonament o la deportació. Cada llamborda és única i precisament es realitza de manera especial a mà, com a gest de respecte i humanitat que vol contrastar amb l'exterminació industrialitzada dels nazis.

Precisament, l'artista alemany Gunter Demnig ha estat convidat pel Memorial Democràtic i pels ajuntaments de Girona (<https://www.naciòdigital.cat/girona/noticia/27890/girona/lluira/16/llambordes/stolpersteine/recordar/gironins/deportats/camps/concentracio/nazis>), Sabadell (<https://www.naciòdigital.cat/sabadell/noticia/16026/sabadell/installa/23/llambordes/recordar/ciudadans/deportats/camps/nazis>), Granollers (<https://www.naciòdigital.cat/naciògranollers/noticia/26877/granollers/homenatjara/set/veins/deportats/camps/concentracio/nazis>), els Guiamets, Olesa de Montserrat i Cervera per col·locar plaques *stolpersteine* (en record de deportats catalans als camps nazis nascuts a aquests municipis. Se'n col·locaran 1 a Els Guiamets, 10 a Olesa de Montserrat, 11 a La Segarra, 23 a Sabadell, 7 a Granollers i 16 a Girona. Altres poblacions on ja s'han col·locat aquestes plaques han estat Manresa, Castellar del Vallès i Igualada i ben aviat serà el torn de Lleida (<https://www.naciòdigital.cat/lleida/noticia/27388/paeria/homenatjara/victimes/lleidatanes/holocaust/amb/escultura>)).

Actualment existeixen més de 50.000 *stolpersteine* a més de 21 països a tot Europa. A l'estat espanyol, Catalunya és pionera en la col·locació d'aquestes plaques per iniciativa del Memorial Democràtic.

En #GunterDemnig (https://twitter.com/hashtag/GunterDemnig?src=hash&ref_src=twsrc%5Etfw) col·locant llambordes #stolpersteine (https://twitter.com/hashtag/stolpersteine?src=hash&ref_src=twsrc%5Etfw) a #Sabadell (https://twitter.com/hashtag/Sabadell?src=hash&ref_src=twsrc%5Etfw).
[pic.twitter.com/3ylcAspZTx](https://twitter.com/3ylcAspZTx) (<https://t.co/3ylcAspZTx>)

? Ajuntament Sabadell (@Aj_Sabadell) 27 de gener de 2018
(https://twitter.com/Aj_Sabadell/status/957186764413788160?ref_src=twsrc%5Etfw)

Col·locació de plaques *stolpersteine*

Els Guiamets, 25 de gener

11 h. Descoberta de placa en homenatge a Neus Català (carrer Nou, 3).
Organitza: Memorial Democràtic i Amical de Ravensbrück.

Olesa de Montserrat, 26 de gener

19 h. Col·locació de 10 llambordes *Stolpersteine* en record dels deportats nascuts a al municipi (acte central a la Plaça de l'Ajuntament).
Organitza: Memorial Democràtic i Ajuntament d'Olesa de Montserrat.

La Segarra, 26 de gener

12.45 h. Col·locació d'11 llambordes en record dels deportats nascuts a la comarca (acte central a la Paeria de Cervera; pl. Major, 1)
Les llambordes es col·locaran a Torà (9 h), Sanaüja (9.45 h), Tarroja de Segarra, (10.30 h), La Prenyanosa, (11.15 h), Les Oluges (12 h), Cervera (12.45 h), Granyena de Segarra (15.30 h), Talavera (16.15 h) i Sant Antolí -Ribera d'Ondara (17 h).
Organitza: Memorial Democràtic, Fòrum L'Espitllera i Paeria de Cervera.

Sabadell, 27 de gener

13 h. Col·locació de 23 llambordes *Stolpersteine* en record dels deportats sabadellencs (acte central a la Casa Duran; carrer del Pedregar, 7).

Organitza: Memorial Democràtic i Ajuntament de Sabadell.

Granollers, 28 de gener

11.30 h. Col·locació de 7 llambordes Stolpersteine en record dels deportats de Granollers (acte central a l'Ajuntament del municipi; carrer de Francesc Tarafa, 90).

Organitza: Memorial Democràtic i Ajuntament de Granollers.

Girona, 29 de gener

11 h. Col·locació de 16 llambordes Stolpersteine en record dels deportats gironins (acte central a l'Ajuntament de Girona; 29 de gener a les 11 h).